

Individuálna výročná správa

Obce OPONICE

za rok 2020

Mgr. Milan Gál
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	4
5. Základná charakteristika obce	4
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	5
5.4. Symboly obce	5
5.5. História obce	6
5.6. Pamiatky	7
5.7. Významné osobnosti obce	11
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	11
6.1. Výchova a vzdelávanie	11
6.2. Zdravotníctvo	12
6.3. Sociálne zabezpečenie	12
6.4. Kultúra	12
6.5. Hospodárstvo	12
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	13
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020	13
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020	14
7.3. Rozpočet na roky 2020 - 2022	15
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	16
8.1. Majetok	16
8.2. Zdroje krytia	16
8.3. Pohľadávky	17
8.4. Závazky	17
9. Hospodársky výsledok za rok 2020 - vývoj nákladov a výnosov	18
10. Ostatné dôležité informácie	19
10.1. Prijaté granty a transfery	19
10.2. Poskytnuté dotácie	20
10.3. Významné investičné akcie v roku 2020	20
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	20
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	21
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	21

1. Úvodné slovo starostu obce

Celý rok 2020 bol pre nás všetkých v niečom nový. Poznačila ho pandémia. Nemohli sme žiť svoj život naplno, nakoľko sa prijímali a prijímajú rôzne opatrenia na zamedzenie šírenia ochorenia COVID 19. Pomaly sa to stáva bežnou súčasťou nášho každodenného života.

Hospodárili sme na základe schváleného rozpočtu. Výnos dane z príjmov územnej samosprávy a miestne dane a poplatky sú najdôležitejším príjmom obce. Tie určujú aj limity výdavkov obce. Prostredníctvom transferov zo štátneho rozpočtu, z jeho príslušných kapitol boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a niektoré ďalšie úlohy.

Obec Oponice v roku 2020 získala dotáciu na architektonický výskum kaštieľa v sume 5 500,00 eur. Z Nitrianskeho samosprávneho kraja sme dostali dotáciu na projekt „Každý deň so športom“ 1 295,65 z ktorých sme zakúpili športové potreby pre ZŠ a pre MŠ .

V uplynulom roku sme pokračovali v zameraní sa na odpadové hospodárstvo, hlavne na osvetu separovaného zberu. Cieľom je maximalizovať separovanie, zvyšovať mieru vytriedeného odpadu v obci a dosiahnuť, aby sa poplatok za komunálny odpad nezvyšoval, respektíve zvyšoval minimálne .

Obec Oponice sa v uplynulom roku uchádzala o finančné prostriedky z rôznych dotačných mechanizmov. V tejto práci chceme pokračovať i v roku 2021. Chceme naďalej zodpovedne riešiť potreby občanov a hospodárne a efektívne nakladať s finančnými prostriedkami pri rozvoji a zvelaďovaní obce.

V závere sa chcem touto cestou poďakovať poslancom a všetkým občanom, ktorí sa aktívne podieľali a podieľajú na skrásľovaní našej obce, na jej zvelaďovaní a prispievajú k jej dobrému menu. Verím, že nás všetkých nebude v práci a aktivitách obmedzovať pandémia, ktorá veľmi ovplyvňuje život nielen v našej obci.

Mgr. Milan Gál
starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Oponice

Sídlo: Oponice 105

IČO: 00310875

Štatutárny orgán obce: starosta

Telefón: 038/5317125, 0905 610 108

Mail: oponice@oponice.sk

Webová stránka: www.oponice.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Mgr. Milan Gál

Zástupca starostu obce: Mgr. Zdenka Belohorcvoá

Hlavný kontrolór obce: Mgr. Helena Paučírová

Obecné zastupiteľstvo: Mgr. Andrea Gálová, Vladimír Klačanský, Peter Kohajda, Lukáš Košťál, Stanislav Košťál, Milan Žitňanský,

Komisie:

Komisia ochrany verejného poriadku, predseda Peter Kohajda

Obecný úrad:

Je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Je zložený z pracovníkov obce. Zabezpečuje administratívne a organizačné činnosti OZ a starostu obce, najmä písomnú agendu. Je podateľňou a výpravňou obecných písomností, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovania OZ, vypracováva písomné vyhotovenia rozhodnutí obecnej samosprávy a správnych konaní, vykonáva nariadenia obce a uznesenia obecnej samosprávy. Obecný úrad v Oponiciach je umiestnený v budove Domu kultúry. Má dve zamestnankyne. Obec netvorí konsolidovaný celok.

Obec Oponice nemá zriadené rozpočtové, príspevkové, neziskové organizácie ani obchodné spoločnosti. Obec je zriaďovateľom materskej školy, základnej školy, školskej jedálne pri MŠ a školského klubu detí, všetko bez právnej subjektivity.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Zabezpečovať základné oblasti života občanov a chod obce samotnej.

Vízie obce: Prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štát. správy na obce.

Ciele obce: Zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potrieb jej obyvateľov.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce: Západné Slovensko, Nitriansky kraj, okres Topoľčany, obec leží medzi západným úpäťm Tríbečského pohoria a ľavým brehom rieky Nitra

Susedné obce : Dolné Lefantovce (okres Nitra), Súlovce, Kovarce (okres Topoľčany)

Celková rozloha obce : 1229 ha

Nadmorská výška obce: 168 m.n.m. v strede obce, v chotári 152-503 m.n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 69 obyvateľov na km²

Národnostná štruktúra : slovenská národnosť

štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : rímskokatolícke

Vývoj počtu obyvateľov : klesajúca tendencia oproti roku 2019

Počet obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt k 1.1. 2020	829
počet narodených	8
počet úmrtí	12
počet prihlásených	16
počet odhlásených	18
počet obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt k 31.12.2020	823

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci ku koncu sledovaného obdobia: 3,28 %

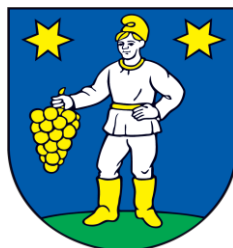
Nezamestnanosť v okrese ku koncu sledovaného obdobia: 5,34 %

Vývoj nezamestnanosti : oproti roku 2019 stúpa

5.4. Symboly obce

Erb obce:

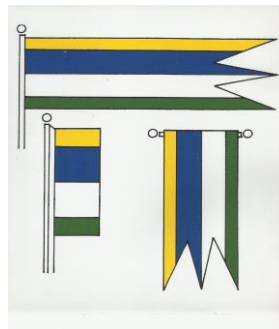
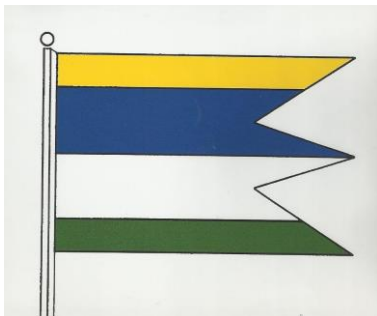
Erb obce Oponice predstavuje heraldickú úpravu historickej pečatnej predlohy a má túto podobu : V modrom štíte na zelenej oblej pažiti stojaci zlatovlasý striebrodedý, zlatoprepásaný vinohradník v zlatej čiapke a rovnakých čižmách, ľavicou vbok, v pravici držiaci veľký zlatý stravec hrozna, v horných rohoch po jednej zlatej položenej hviezde.

Vlajka obce :

Pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/6), modrej (2/6), bielej (2/6) a zelenej (1/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

zástavy obce

Pečať obce :

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC OPONICE. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a prepismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

5.5. História obce

Výhodná poloha Oponíc medzi riekou Nitrou a Trábečským pohorím motivovala veľmi skoré osídlenie tejto lokality už v praveku. Dôkazom je črepový materiál kultúry s lineárnou keramikou zo staršej fázy neolitu (archeologický prieskum z roku 1978) a materiál z mladšej fázy neolitu črepy lengyelskej kultúry (nájdene pri prieskume a povrchovom zbere 1983).

Viacere indície nasvedčujú, že Oponice patria k tým málo dedinám Ponitria, čo boli osídlené sústavne od 9. storočia až do novoveku. Prvá písomná zmienka o existencii Oponíc je z roku 1244 listina Nitrianskej kapituly. Pôvodne veľký chotár Oponíc sa o niečo zmenšil v priebehu 11. storočia, keď časť chotára udelili prví uhorskí králi hradným rytierom Nitrianskeho hradu. Títo stredovekí bojovníci získali jedno až dvojjoplužné majetky v severozápadnej časti chotára starých Oponíc, kde v priebehu 12. storočia vzniklo nové samostatné sídlo Malé Oponice. Z iniciatívy týchto hradných rytierov tu bol postavený aj románsky kostol zasvätený apoštolom Petrovi a Pavlovi. V polovici 13. storočia teda veľké Oponice patrili Nitrianskemu hradu a Malé Oponice s kostolom tunajším hradným rytierom. Koncom 13. storočia získali Oponice Čákovci, ktorí dali nad dedinou postaviť kamenný hrad. Tým význam Oponíc nesmierne vzrástol.

Príchodom zakladateľa apponyiovského rodu v roku 1395 sa začína odvíjať bohatá

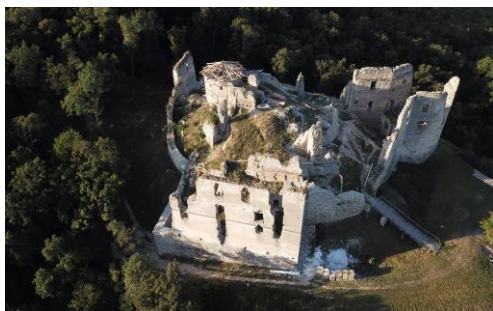
a pestrá história hradu a hradného panstva Oponíc, ktorých rozdelenie na Malé a Veľké Oponice pretrvá až do začiatku 20. storočia. Obdobie 14. storočia prinieslo pre tunajšie stredoveké osídlenie mnohé pozitívne zmeny Vzrástol počet obyvateľov , zakladali sa vinice. Koncom 14. storočia však pokojné obdobie skončilo. V 15. a začiatkom 16. storočia sa aj v Oponiciach prejavili zreteľné známky úpadku poddanských hospodárstiev, spôsobené aj vojenskými ťaženiami, husitskými výpravami ale i tureckým nebezpečenstvom. Do prvej polovice 17. storočia boli hradnými páni Oponíc Apponyiovci, no od 18. storočia sa začína prejavovať ich silnejšia väzba na Itáliu a Francúzsko. Členovia apponyiovskej rodiny opustili územie Slovenska v čase II. svetovej vojny a po jej skončení sa už do Oponíc nikdy nevrátili.

Obec Oponice sa spomína pod týmito názvami:

- Oponu (1244)
- Opon (1244, 1336, 1395)
- Apon (1268, 1326, 1416, 1515)
- Oponh (1300)
- Appony (1408)
- Naghapon (1570)
- Opponicze (1773)
- Nagy – Appony (1773)
- Apponitz (1773)
- Opponicze (1773)
- Apony, Opponicze, Nagy – Apony (1786)
- Kis–Apony, Nagy – Apony (1808)
- Malé Opoňice, Welké Opoňice (1808)
- Kisappony, Nagyappony (1863, 1873–1877, 1882, 1888, 1892–1913)
- Oponice, Aponice (1920)
- Oponice (1927)

5.6. Pamiatky

Oponický hrad

Táto neprehliadnuteľná dominanta obce sa týči z Tribečského pohoria už od 13. storočia, kedy mal hrad úlohu chrániť Nitriansky kniežací hrad pred nájazdmi Tatárov a neskôr Turkov. Pre hrad je medzníkový rok 1392 kedy ho získava do svojej držby uhorský šľachtický rod Apponyiovcov, ktorý si zoberie názov obce do svojho predikátu a píše odvtedy

Apponyi de Nagy Appony alebo Oponickí z Veľkých Oponíc. Rod vykoná na hrade nevyhnutné prestavby, ale jeho celkový vzhľad podstatnejšie upraví, opevní a zmodernizuje až renesančná prestavba Benediktom Apponyim v roku 1542. Hrad dostane pevnejšie opevnenie a je obohatený vodnou priekopou s padacím mostom na západnej strane hradu. Opevní sa aj veža Tereš, ktorá je dominantou hradu na jeho juhozápadnom nároží a v ktorej sú počas tureckých vojen na našom území ochraňované cennosti zemanov zo širokého okolia. Turkom sa hrad nikdy nepodarilo dobyť. To čo sa nepodarilo početnej tureckej presile dokončila ľudská hašterivosť Apponyiovcov a „krádež storočia“ ktorá sa tu odohrala 10. augusta roku 1514 a jej iniciátorkou bola šľachtičná bažiaci po bohatstve z neďalekej obce Anna Ludanická. Tento prípad dozoroval sám palatín tak závažná sa z toho stala udalosť.

Ľudská hašterivosť medzi Apponyiovcami spôsobila to, že zač. 17. stor. sa rozhodli, hrad opustiť a keďže sa nevedeli dohodnúť na užívaní spoločných častí hradu jednoducho ho ponechajú svojmu osudu. Ten chátral a stal sa v roku 1708 baštou povstaleckej armády Františka Rákocziho II. čím si podpísal rozsudok totálneho zániku. Po potlačení povstania cisárskou armádou bol spolu s ostatnými slovenskými hradmi zbúraný a odvtedy je v ruinách. V 19. storočí sa stal vďačným námetom spisovateľov, básnikov či maliarov, ktorí tu nachádzali pokoj a inšpiráciu. Apponyiovcami mali k hradu samozrejme aj naďalej patriotský vzťah a tak ho udržiavali až do 30. rokov 20. storočia.

Po druhej svetovej vojne bol sporadicky udržiavaný asi do 60. rokov, konávali sa tu oponické majálesy, ale postupne sa upustilo aj od týchto podujatí, hrad začal chátrať a zarastať náletovými kríkmi a drevinami. Na lepšie časy začalo hradu svitať v roku 2000 kedy skupina nadšencov založila v Oponiciach Občianske združenie Apponiana, ktorého cieľom bola záchrana Oponického hradu ako dominanty Oponíc a tohto regiónu. Odvtedy sa podarilo hrad vyčistiť od stoviek náletových drevín a stromov, ktoré vyrastali z hradných múrov, spomaliť deštrukciu muriva a pravidelným kosením a likvidovaním týchto škodlivých drevín zabrániť pokračujúcej deštrukcii hradného areálu.

Na hrad vedie v súčasnosti turistický chodník z obce. Už v obci pri vstupnej bráne do parku veľkého kaštieľa sa nachádza veľká informačná tabuľa o hrade v 3 jazykoch, kde turisti dostanú prvotné info o tejto dominante. Z obce to na hrad rezkým krokom urobíte za 30 min. a odmenou Vám bude majestátne kamenné sídlo týčiace sa z Tribečského pohoria a panoráma na dolinu od Zobora až po Bánovecko

KOSTOL SV. PETRA A PAVLA

Prvá zmienka o kostole pochádza z roku 1244. Kostol bol postavený pravdepodobne v priebehu 12. storočia jeho pôvodnými patrónmi boli hradní rytieri z Malých Oponíc. Tento románsky kostol pokrytý slamou bol zrútený koncom 18. storočia, aby na jeho mieste vyrástol nový, klasicistický kostol sv. Petra a Pavla. Stalo sa tak v roku 1793. Slávnú éru zažíval nielen pri svojom otvorení nitrianskym biskupom Františkom Xaverom Fuchsom, ale aj v nasledujúcich rokoch kedy sväté omše v Oponiciach slúžili kňazi členovia „Tovarištva“ akými boli Hollý, Komlóssy, Kubicza či Valachy, ktorého, ale doba skritizovala za dostavbu ťažkej kamennej veže kostola čím začal kostol praskať a mať problémy so statikou a preto sú odvtedy vidieť v stropných prvkoch kostola oceľové výstuhy. Skvelý kronikár a farár v jednej osobe Jozef Lindenbauer nám toho zase zanechal veľa vo farských matrikách z konca 18. a zač. 19. storočia. V kostole sa nachádza vzácny jednomanuálový organ, ktorý dala postaviť tunajšia grófka Žofia Sztárayová. V roku 1869 ho zhotovil organársky majster Ján Šaško z Brezovej (1807-1893). Manuálový rozsah organu je 54 kláves, pôvodne potiahnutých slonovinou a ebenovým drevom. Nástroj má spolu 620 píšťalí. V chráme sa dodnes nachádza zopár vzácných liturgických predmetov, ako sú liturgický kalich od talianskej grófky Terézii Nogarolly-manželky Antona Apponyiho (1782-1852) či vzácné bohoslužobné rúcha z 19. storočia od firmy Krickl&Schweiger Vienna. Zvony kostola sú vzácnosťou, boli totiž inštalované v roku vypuknutia prvej svetovej vojny, ktorá zvonom vôbec nepriala. Posledný zvon pribudol v roku

1925. Pod kostolom sa nachádza sústava hrobiek rodín Bartakovič a Apponyi. Prístupná verejnosti je však iba apponyiovská hrobka s vchodom z južnej strany kostola, ktorá bola verejnosti sprístupnená v roku 1993. Z monumentov kostola ešte zaujme oratórium z južnej strany kostola a na jeho fasáde inštalované slnečné hodiny. Veľmi pozoruhodná je aj

plastika apponyiovského erbu nad vchodom do hrobky. Pravdepodobne pochádza z Bratislavy, vtedajšieho Apponyiho paláca, ktorý slúžil ako verejná Apponyiho knižnica a po jej zrušení bol zosnímaný z priečelia, prevezený do Oponíc a tu umiestnený okolo roku 1846.

MALÝ RENESANČNÝ KAŠTIEĽ – APPONYIHO POĽOVNÍCKE MÚZEUM.

Malý kaštieľ, ako ho zvyknú domáci nazývať je renesančnou stavbou zo 16.-17. storočia. Kedysi ho obývala zemianska rodina Bartakovičovcov, ktorej členovia sú pochovaní v severnej hrobke tunajšieho kostola. V 19. storočí kaštieľ získali Apponyiovcami. Nikdy tu však nebývali, využívali ho predstavení veľkostatku, tak tomu bolo až do roku 1924, kedy ho gróf Henrich Apponyi odstúpil obci Oponice za podĺžnosti obecných daní. Odvtedy až do súčasnosti kaštieľ patrí obci Oponice. Za I. ČSR bola na prízemí kaštieľa zriadená četnícka (žandárska stanica), ktorú ešte aj počas 1. svetovej vojny viedol Jozef Štefánik. Celé prvé podlažie kaštieľa využíval miestny všeobecný lekár MUDr. Jozef Šeley ako svoju privátnu ordináciu a súkromný byt. V Oponiciach pôsobil tento lekár až do svojej smrti v roku 1945.

Po druhej svetovej vojne bol kaštieľ využívaný na rôzne „dobrodružné“ účely, ktoré mu nepridali na rozkvet. Záblesk nádeje bol v pol. 70. rokoch kedy bol kaštieľ zrenovovaný a boli zachránené empírové maľby na poschodí obnovou a injektážou stropov, ktoré hrozili zrútením.

V roku 1993 dala obec zelenú založeniu APPONYIHO MÚZEA, ktoré tu funguje dodnes. Poľovnícke trofeje, sakrálne predmety z miestneho kostola a veľa iných dobových predmetov. Od roku 2005 je na prízemí múzea inštalovaná výstava artefaktov spadnutých spojeneckých lietadiel v Tribečskom pohorí na sklonku druhej svetovej vojny.

VEĽKÝ RENESANČNÝ KAŠTIEĽ - APPONYIOVSKÉ RODOVÉ SÍDLO

Tento kaštieľ sa nachádza na rozdiel od predchádzajúceho v nádhernom prostredí takmer 7 ha anglického parku v západnej časti obce. Kaštieľ bol postavený Apponyiovcami v 16.-17. storočí. Obývaný bol príslušníkmi tohto rodu až do roku 1940. Prišli sem bývať

z hradu a kaštieľ postupne prestavovali až do 19. storočia, kedy tu naposledy v rokoch 1844-46 pribudlo severné krídlo kaštieľa dostavbou slávnej rodinnej Apponyiovskej bibliotéky a kaštieľ tak dostal definitívnu podobu písmena U. V parku sa nachádzajú významné a vzácne dreviny či solitéry, fontána či tenisové antukové kurty založené samotnými Apponyiovcami čoby fanúšikmi Wimbledonu. Po smrti posledného majiteľa panstva grófa Henrika Apponyiho v roku 1935 kaštieľ spolu s panstvom kúpil veľkostatkár Ing. Vít Slezák, ktorý v kaštieli s rodinou nielen býval, ale na príľahlom majeri hospodáril a zveľadil tunajšie vinice, rastlinnú a živočíšnu výrobu. Bohužiaľ v roku 1948 mu podnik znárodnili a skonfiškovali, kaštieľ slúžil na rôzne výučbové a politické účely.

V polovici 70. rokov kaštieľ získala bezodplatne VŠP v Nitre, ktorá ho začala opravovať so zámerom vytvoriť z neho školiace stredisko pre študentov. Po roku 1989 však škola z finančných dôvodov musela od svojho zámeru ustúpiť a budovu s parkom už potom iba udržiavala a v roku 2007 ruinu kaštieľa so zdevastovaným parkom odpredala spoločnosti I&P Slovakia a.s., ktorá zrealizovala excelentnú prestavbu kaštieľa v duchu doby a kaštieľ otvorila ako luxusný hotelový komplex s nadštandardnými službami v rámci regiónu. Pre milovníkov histórie a turistov bude určite dôležité uviesť, že do severného krídla zrenovovaného kaštieľa sa po desiatkach rokov znovu vrátila slávna Apponyiovska bibliotéka s takmer 30 000 zväzkami vzácných kníh, čím sa tento hotelový komplex stal na Slovensku jedinečným!

Apponyiovska bibliotéka

Park tiež prešiel revitalizáciou, obnovené sú trávnaté plochy, nanovo je postavená zámocká fontána, ktorá medzičasom bola zdevastovaná a obnovené sú aj tenisové kurty v parku s moderným povrchom a umelým osvetlením

5.7. Významné osobnosti obce

Viliam Jozef Máchal (1910-1953) – rodák z Oponíc, kňaz a spisovateľ

Geraldína Apponyiová (1915–2002) kráľovná Albánska, detstvo a mladosť prežila v Oponiciach

Henrich Apponyi (1885-1935) rodák z Oponíc diplomat, poslanec uhorského parlamentu, posledný majiteľ oponického panstva

Jozef Tešík (1905-1989) rodák z Oponíc, športovec, Majster Francúzska (1936/37 a 1938) a majster Paríža (1937,1938) vo vzpieraní. V rokoch 1944 a 1947 majster Slovenska vo svojej kategórii

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- **Materská škola** bez právnej subjektivity, zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojená na rozpočet obce.
- Malotriedna **Základná škola** (1.-4. ročník) bez právnej subjektivity, ktorej zriaďovateľom je Obec Oponice. Je napojená na rozpočet obce a finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.
- **Školský klub** detí ako súčasť ZŠ bez právnej subjektivity zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojený na rozpočet obce.
- Stravu pre deti MŠ a ZŠ zabezpečuje **Školská jedáleň pri MŠ Oponice**, bez právnej subjektivity, ktorej zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojená na rozpočet obce.

6.2. Zdravotníctvo

V obci nemáme žiadne zdravotné stredisko najbližší obvodný lekár je v susednej obci Kovarce, zubár v obci Kovarce a Dolné Lefantovce

6.3. Sociálne zabezpečenie

V obci nemáme žiadne zariadenie sociálnych služieb. Najbližšie zariadenia sociálnych služieb sú v obci Kovarce, Nitrianska Streda a Solčany. Sociálne služby v obci zabezpečuje opatrovateľská služba. V súčasnosti nemá obec zamestnanú opatrovateľku.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Obecné múzeum – Apponyiho poľovnícke múzeum, ktoré je zriadené v tzv. malom kaštieli v obci spomínanom i v časti pamiatky obce
- Apponyiovská bibliotéka je v severnom krídle zrenovovaného kaštieľa (hotel Chateau Appony)
- iné kultúrne inštitúcie v obci nie sú, na usporadúvanie kultúrnych akcií má obec k dispozícii dom kultúrny
- Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrne podujatia ako stávanie mája, Deň matiek, MDD - športový deň, Október mesiac úcty k starším, ale k najväčším akciám a aj najobľúbenejším patrí výstup na Oponický hrad pod názvom "Stredovek na Oponickom hrade", kde dobový sprievod ide z nádvorja malého kaštieľa cez obec až na hrad, kde vystupujú šermiari, lukostrelci, sokoliari, a účastníci majú možnosť ochutnania stredovekej kuchyne. Všetky kultúrne podujatia, ktoré sa v obci doteraz pravidelne konali boli poznačené pandémiou COVID 19 a prispôbené aktuálnym opatreniam v súvislosti s pandémiou COVID 19 (Deň matiek, Stredovek na Oponickom hrade , mesiac úcty k starším sa v roku 2020 nekonali)

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Hotel Chateau Appony- ubytovanie, stravovanie, prenájom priestorov,
- Penzión Oponice - ubytovanie, prenájom priestorov,
- Slovenská pošta
- COOP Jednota - potraviny a rozličný tovar,
- Fištep – predajňa potravín a rozličného tovaru
- ADALIM - predajňa kvetov a darčkových predmetov,

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Vysokoškolský poľnohospodársky podnik Slovenskej poľnohospodárskej univerzity s.r.o. so sídlom v Kolíňanoch

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2020. Obec v roku 2019 zostavila rozpočet na rok 2020 podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako prebytkový. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 09.12.2019 uznesením č.126. **Bežný rozpočet** bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový** ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bol vykrytý z bežných príjmov a rezervného fondu obce.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena rozpočtovým opatrením č.1 schválená dňa 30.01.2020 uznesením č. 135
- druhá zmena rozpočtovým opatrením č.2 schválená dňa 15.05.2020 uznesením č. 145
- tretia zmena rozpočtovým opatrením č.3 schválená dňa 31.07.2020 uznesením č. 152
- štvrtá zmena rozpočtovým opatrením č.4 schválená dňa 14.10.2020 uznesením č. 167
- piata zmena rozpočtovým opatrením č.5 schválená dňa 04.12.2020 uznesením č. 182
- ďalšie zmeny boli na základe oznámení Okresného úradu Nitra, Okresného úradu Topoľčany, Úradu práce soc. vecí a rodiny v Topoľčanoch, NSK Nitra, dotácie na prenesené kompetencie pre register obyvateľov, stavebný úrad, civilnú ochranu, vzdelávanie, dotácie na a šport

Po poslednej zmene bol rozpočet nasledovný :

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2020	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	509 552,00	613 136,57	618 402,62	100,86
z toho :				
Bežné príjmy	509 552,00	559 727,97	568 770,06	101,62
Kapitálové príjmy		700,00	700,00	100,00
Finančné príjmy		52 708,60	48 932,56	92,84
Výdavky celkom	508 910,00	599 841,38	514 748,92	85,81
z toho :				
Bežné výdavky	508 910,00	581 771,78	499 625,86	85,86
Kapitálové výdavky		18069,60	15 123,06	83,69
Finančné výdavky			/	/
Rozpočet obce	612,00	13 295,19	103 653,70	

Výška príjmov a výdavkov v roku 2020 bola ovplyvnená v dôsledku pandémie ochorenia COVID - 19.

V roku 2020 plnenie bežných príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

-podielové dane boli znížené o čiastku 16 104,00 eur v dôsledku pandémie COVID 19

-zo školného v MŠ a školskom klube, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2019 o 1 800 eur

Vo finančných operáciách príjmy z návratných zdrojov financovania:

-prijatá návratná finančná výpomoc z MF SR vo výške 16 104,00 eur

V roku 2020 čerpanie bežných výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

V súvislosti s pandemiou COVID - 19 na obstaranie rúšok, oblekov, ochranných štítov, okuliarov, respirátorov, rukavíc, dezinfekčných prostriedkov, dezinfekčných mydiel, dezinfekčných gélov, teplomerov, čistiacich prostriedkov a testovanie vo výške 3703,81 eur

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2020 v EUR
Bežné príjmy spolu	568 770,06
z toho : bežné príjmy obce	568 770,06
bežné príjmy RO	/
Bežné výdavky spolu	499 625,86
z toho : bežné výdavky obce	499 625,86
bežné výdavky RO	/
Bežný rozpočet	69 144,20
Kapitálové príjmy spolu	700,00
z toho : kapitálové príjmy obce	700,00
kapitálové príjmy RO	/
Kapitálové výdavky spolu	15 123,06
z toho : kapitálové výdavky obce	15 123,06
kapitálové výdavky RO	/
Kapitálový rozpočet	-14 423,06
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	54 721,14
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	<i>11 001,98</i>
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	43 719,16
Príjmy z finančných operácií	48 932,56
Výdavky z finančných operácií	/
Rozdiel finančných operácií	48 932,56
PRÍJMY SPOLU	618 402,62
VÝDAVKY SPOLU	514 748,92
hospodárenie obce	103 653,70
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	<i>11 001,98</i>
Upravené hospodárenie obce	92 651,72

Prebytok rozpočtu v sume 65 147,53 Eur zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku podľa osobitných predpisov v sume 2 231,66 Eur navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 5483/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **Výška prebytku rozpočtového hospodárenia bola v roku 2020 ovplyvnená v dôsledku pandémie COVID –19**

Prebytok rozpočtu v sume 103 653,70 Eur zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku podľa osobitných predpisov v sume **11 001,98 Eur** navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods.3 písm. a) a b) citovaného zákona z toho prebytku vylučujú:

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku , a to na prenesený výkon v oblasti školstva v sume 2 329,87 Eur
- b) nevyčerpané prostriedky školského stravovania na stravné a réžiu podľa ustanovenia § 140 -141 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 3 031,20 Eur
- c) nevyčerpané prostriedky ŠJ pri MŠ v sume 3 160,91 Eur
- d) nevyčerpané prostriedky z účelovo určených grantov od Nadácie Volkswagen Slovakia na kapitálové výdavky podľa zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 700,00 Eur ,
- e) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku , a to na úhradu výdavkov nákladov preneseného výkonu št. správy pri príprave, priebehu a vykonaní sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, ktoré vzniknú pri sčítaní domov a bytov v sume 1 500,00 Eur
- f) nevyčerpané prostriedky účelovo určenej dotácie Ministerstva kultúry SR podľa § 8 ods. 4 zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku , a to na úhradu výdavkov realizácie projektu Architektonicko - historický výskum a dokumentácia vykonaného výskumu v sume 280,00 Eur

Zostatok finančných operácií v sume 48 932,56 EUR, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2020 vo výške 92 651,72 Eur.

7.3. Rozpočet na roky 2021 - 2023

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Príjmy celkom	618 402,62	499 503,44	494 188,87	494 188,87
z toho :				
Bežné príjmy	568 770,06	499 503,44	494 188,87	494 188,87
Kapitálové príjmy	700,00	/	/	/
Finančné príjmy	48 932,56	/	/	/
Príjmy RO s právnou subjektivitou	/	/	/	/

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Výdavky celkom	514 748,92	486 594,00	477 964,00	477 964,00
z toho :				
Bežné výdavky	499 625,86	486 594,00	477 964,00	477 964,00
Kapitálové výdavky	15 123,06	/	/	/
Finančné výdavky	/	/	/	/
Výdavky RO s právnou subjektivitou	/	/	/	/

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1 Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Majetok spolu	2 059 709,77	1 990 627,38	1 881 380,91
Neobežný majetok spolu	1 779 850,64	1 671 671,71	1 563 492,78
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	3 660,00	2 940,00	2 220,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 604 299,63	1 496 840,70	1 389 381,77
Dlhodobý finančný majetok	171 891,01	171 891,01	171 891,01
Obežný majetok spolu	276 534,71	317 355,05	316 287,51
z toho :			
Zásoby	1 124,48	3 567,54	2 500,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS			
Dlhodobé pohľadávky			
Krátkodobé pohľadávky	32 809,31	10 722,26	10 722,26
Finančné účty	242 600,92	303 065,25	303 065,25
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.			
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.			
Časové rozlíšenie	3 324,42	1 600,62	1 600,62

8.2 Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 059 709,77	1 990 627,38	1 746 368,20
Vlastné imanie	935 843,39	952 059,15	930 000,00
z toho :			
Oceňovacie rozdiely			
Fondy			
Výsledok hospodárenia	935 843,39	952 059,15	930 000,00
Záväzky	41 252,28	57 912,38	41 400,00
z toho :			
Rezervy	900,00	1000,00	1000,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	1 342,05	7 145,62	2000,00
Dlhodobé záväzky	2 778,70	2012,73	2000,00
Krátkodobé záväzky	45 232,05	31 650,03	20 296,00
Bankové úvery a výpomoci	0,00	16 104,00	16 104,00
Časové rozlíšenie	1 186 343,50	980 655,85	774 968,20

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastkov/úbytkov dlhodobého majetku:
 - obec zaradila do majetku stavbu chodníka a priechodu pre chodcov popri ceste smerom na Nitre v hodnote 8 212,60 eur
 - Obec Oponice prijala v roku 2020 návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID 19 v sume 16 104,00 eur. Obec začne podľa zmluvy splácať návratnú finančnú výpomoc splácať až v roku 2024 do októbra 2027.

8.3 Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12 2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	32 809,31	10 722,26
Pohľadávky po lehote splatnosti		

8.4 Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12 2020
Záväzky do lehoty splatnosti	37 441,00	31 650,03
Záväzky po lehote splatnosti		

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- nárast/pokles pohľadávok: ide o pohľadávky z daňových a nedaňových príjmov, ktoré sú priebežne platené, pokles spôsobilo postupné vymáhanie záväzkov
- nárast/pokles záväzkov : ide o záväzky, ktoré boli v priebehu mesiaca január vysporiadané

9. Hospodársky výsledok za 2020 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad rok 2021
Náklady	602 272,79	633 110,66	608 300,00
50 – Spotrebované nákupy	70 480,90	70 350,15	69 000,00
51 – Služby	47 046,59	68 479,14	45 000,00
52 – Osobné náklady	348 107,45	341 475,17	350 000,00
53 – Dane a poplatky	281,88	38,40	300,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	5 808,07	7 507,43	6 000,00
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	122 159,00	124 045,00	125 000,00
56 – Finančné náklady	5 749,01	4 853,67	5 000,00
57 – Mimoriadne náklady			
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	8 639,89	16 361,70	8 000,00
59 – Dane z príjmov			
Výnosy	678 170,98	649 326,42	646 000,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	19 276,56	13 268,48	15 000,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb			0
62 – Aktivácia			0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	385 451,16	371 900,58	375 000,00
64 – Ostatné výnosy	7 345,94	4 379,63	5 000,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	0	1 000,00
66 – Finančné výnosy	0	0	0
67 – Mimoriadne výnosy	17,13	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	265 180,19	259 777,73	250 000,00
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	69 898,19	16 215,76	37 700,00

Hospodársky výsledok /kladný, záporný/ v sume 16 215,76 bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov : v nákladoch účty 51 služby bol nárast oproti roku 2019, nakoľko v roku 2020 boli realizované opravy a údržba časti priestorov MŠ a ŠJ. Účty 58 boli zvýšené náklady na transfery čo bolo spôsobené tým, že z dôvodu pandémie COVID 19 neboli realizované posedenia ku dňu matiek a s dôchodcami a preto zastupiteľstvo rozhodlo o nákupe poukážok pre dôchodcov a deti narodené v roku 2019 s trvalým pobytom v obci, tiež bol poskytnutý transfer RKC farnosti Oponice na vybavenie spoločenskej miestnosti, ktorá by mala slúžiť všetkým občanom obce.

Vo výnosoch boli zaznamenané poklesy na všetkých účtoch , čo bolo spôsobené pandemiou COVID 19

10. Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2020 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVaR	Na podporu zamestnanosti Bežné výdavky	14 695,49
ÚPSVaR	Transfer strava MŠ Bežné výdavky	2 326,80
ÚPSVaR	Transfer strava ZŠ Bežné výdavky	6 212,40
Min. kultúry SR	Transfer na architektonický výskum kaštieľa Bežné výdavky	5 500,00
Min. dopravy, výstavby a reg. rozvoja SR Bratislava	Prenesené kompetencie Na stavebný úrad Bežné výdavky	1 194,20
Min. dopravy, výstavby a reg. rozvoja SR Bratislava	Prenesené kompetencie Na pozemné komunikácie Bežné výdavky	35,34
OU Nitra odbor školstva	Školstvo - prenesené kompetencie Bežné výdavky ZŠ	105 658,00
OU Nitra OSoŽP	Prenesené kompetencie Bežné výdavky na životné prostredie	77,71
ÚPSVaR Topoľčany	Transfer na mzdy učiteľov Bežné výdavky	11 161,63
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - pre predškolákov Bežné výdavky pre MŠ	1 218,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - cestovné Bežné výdavky	732,26
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - vzdelávacie poukazy Bežné výdavky	1 050,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo- platy Bežné výdavky	1 109,00

OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - pre deti so sociálne znevýhodneného prostredia - bežné výdavky	200,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo – dištančné vzdelávanie Bežné výdavky	500,00
OU Topoľčany	Prenesené kompetencie register obyvateľov Bežné výdavky	269,94
OU Topoľčany	Voľby do VUC Bežné výdavky	3 657,00
OU Nitra Odbor školstva	Transfer na učebnice Bežné výdavky	1 088,00
OU Nitra Odbor školstva	Transfer na odchodné Bežné výdavky	501,00
OU Topoľčany	Transfer na register adries Bežné výdavky	35,60
OU Topoľčany	Transfer na COVID 19 testovanie Bežné výdavky	3 913,31
OU Topoľčany	Transfer na sčítanie domov a bytov Bežné výdavky	3 171,16
VÚC Nitra	Každý deň so športom Bežné výdavky	1 295,65
spolu		163 197,84

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- obec podpísala zmluvy na podporu zamestnanosti z ÚPSVaR v Topoľčanoch, kde boli preplácané mzdy a odvody týmto zamestnancom cez ÚPSVaR

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2020 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.5/2005 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
T J Oponice	Podpora športu detí, dorastu a dospelých	5 000,00
OZ Veteran car club Appony - Oponice	Organizovanie zrazu vozidiel -veteránov Organizovanie zrazu bicyklov - veteránov	800,00
OZ Apponiana	Monografia Kachlice Oponického hradu	800,00
Farnosť Oponice	Vyba0v0enie multifunkčnej miestnosti na novej fare slúžiacej nielen pre veriacich	2 400,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2020

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2020:

- oprava a údržba MŠ a ŠJ
- stavba chodníka a priechodu pre chodcov pozdĺž cesty smerom na Nitru

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- modernizácia športového areálu
- oprava miestnej komunikácie
- zateplenie budovy KD
- zateplenie budovy ZŠ
- úprava okolia KD
- výstavba nájomných bytov
- dobudovanie kanalizácie
- oprava chodníkov

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nemá významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená.

Vypracoval: Zuzana Geršiová

Schválil: Mgr. Milan Gál

V Oponiciach dňa 28. júna 2021

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke